Svensk expertis lyfter tolkyrket på historisk konferens i Kenya

22 maj 2025
Foto: Privat

Fellingsbro folkhögskola deltog nyligen i Afrikas första konferens för teckenspråkstolkar inom media. I Nairobi, Kenya, delade skolans representanter med sig av svenska erfarenheter och betonade vikten av professionell tolkutbildning – något som ännu saknas i stora delar av Afrika.

Mellan den 23 och 25 april samlades yrkesverksamma teckenspråkstolkar, politiker, teknikexperter, medieföretag och dövorganisationer från olika länder i Nairobi, Kenya, för att delta i konferensen AMSLIC – The African Media Sign Language Interpreter Conference. Konferensen var den första i sitt slag och syftet var att stärka tolkyrket inom media och främja professionell utveckling inom området.

Fellingsbro folkhögskola deltog i konferensen med tre deltagare; Torkel Freed, rektor, Helena Sikh, tolklärare, och Josephine Willing, teckenspråkslärare. Deltagandet i konferensen bygger på ett växande samarbete mellan Örebro och Kenya. Tillsammans med Strathmore University har de startat ett pilotprogram för att utbilda teckenspråkstolkar. Helena deltog där i arbetet med att ta fram en grundkurs som genomfördes i juni 2024, och samarbetet har fortsatt sedan dess genom regelbundna digitala möten.

Till konferensen var Helena inbjuden som huvudtalare och höll en föreläsning om tolkens roll, där hon beskrev tolkyrkets utveckling från att ha varit en hjälpande roll till dagens mer professionella och teamorienterade arbetsform. Hon gav också exempel på svensk medietolkning, vilket väckte uppmärksamhet – särskilt hur stor plats tolken får i bild jämfört med i Kenya, där tolken ofta syns i en liten och svårtydd ruta. Helena lyfte också fram hur viktigt det är att tolkar får rätt utbildning och professionell status. Hon pekade på att det i Kenya saknas en strukturerad utbildning, reglerad lön och nationell tillsyn av tolkyrkets kompetens. Trots att kenyanskt teckenspråk är ett officiellt språk enligt konstitutionen, gäller det enbart i mediesammanhang – och då utan krav på tolkarnas kvalifikationer.

Under konferensen deltog Helena också i en direktsänd intervju på både tv och i radio. Kollegan Josephine Willing fick spontant hoppa in i en paneldiskussion om tillgänglighet i Sverige och Kenya. Som ordförande för Dövas Förening i Örebro kunde hon samtidigt knyta viktiga kontakter.

Besöket i Kenya avslutades med ett historiskt besked: Joseph Etyang, döv medverkande i projektet, har blivit invald i styrelsen för Kenyas motsvarighet till Myndigheten för delaktighet – som den första döva någonsin. En symbolisk och viktig milstolpe för dövas rättigheter i landet. Efter beskedet sa Joseph: ”*Nu ska det äntligen ske förändringar i vårt land! Time for change!*”, en kraftfull avrundning på ett besök fyllt av inspiration, samarbete och framtidstro.

I juni kommer en kenyansk delegation till Sverige för ett nytt studiebesök, med fokus på dövblindtolkning. Vid det besöket kommer Linda Eriksson från Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor (Nkcdb) att bidra med sin expertis.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com